Energiaühistute näiteid Euroopast

Tuuliki Kasonen (tuuliki@tuuleenergia.ee)
Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon

Energiaühistud Euroopas

- Elektrijaamade planeerimine ja opereerimine: suured energiafirmad ➡ talunikud, tavakodanikud, koolid, kogukonnad.

- Üle poole taastuvenergia tootmistest Saksamaal ja Taanis on kogukonna omandis. Võimaldamaks kodanikel aktiivselt osaleda energia genereerimisel on energiaühistutel siin oluline roll.

- Energiaühistute pioneerid – Taani ja Saksamaa

Saksamaa energiaühistud

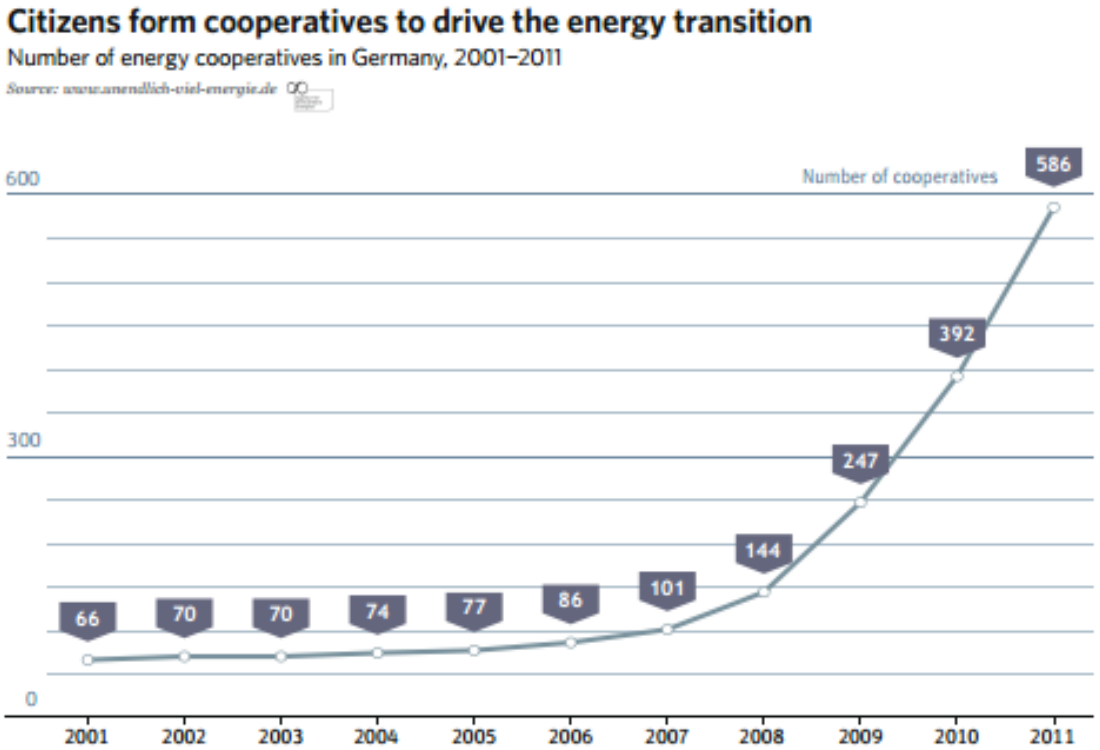

Energy Transition. The German Energiewende. http://energytransition.de/wp-content/themes/boell/pdf/German-Energy-Transition.pdf

- Viimase kolme aasta jooksul ühistute arv neljakordistunud
- Investeering taastuvenergiasse 800 mln eurot
- Toodavad rohkem kui tarbivad

Saksamaa energiaühistute liigid

- Kogukondlik energiaühistu - kohalike elanike, kohalike omavalitsuste, kohalike energiatootjate, kohalike farmerite, talunike ja maaomanike ning finantssektori koostöö.
  - Osalusi energiaühistus müüakse nn ringidena
  - Moodustatakse projektipõhiselt

- Piiratud vastutusega äriühing *(limited partnership - GmbH & Co.KG) – osanike ühiseks huviks investeerimine*
  - Liikmeks saamisele riiklikud piiranguid puuduvad,
  - Omakapitali miinimumnõudeks 25 000 EUR, kuivõrd tegemist on tavapärasest suurema vastutusega äriühinguga.
  - Hääleõigus vastavalt iga osaniku osa suurusele

Taani energiaühingud

- kogukonna keskne mudel - tuulepartnerlus (*wind partnership*). Selle mudeli osas on seaduse tasandil sätestatud, et vähemalt 20% osaluse osas tuleb kaasata kohalikke elanikke.

- Osa suurus tavaliselt 1000 kw/h aastas, mis annab ühe hääle. Osalust avalikult müüa ei saa.

Samsø on 114 km2 ja 4150 elanikuga Taani saar, mis on tuntud oma põllumajanduse, eelkõige kartuli ja maasikate kasvatamise, kuid ka oma täielikult taastuvenergial isemajandava kogukonna poolest:

- 100% elektrist tuleb tuuleenergiast

  Saare üheteistkümnest elektrituulikust (a1MW) kaks kuuluvad 450 aktsionäriga kohaliku kogukonna ühistule Samsø Vindenergie. Ülejäänud üheksa kuuluvad kohalikud farmerid.
- 10 avamere tuulikut toodavad elektrit võrku
- 75% soojusest päikese- ja biomassi energiast

Rootsi energiaühingute liigid

- Kinnisvarakommuunid – kohalike maaomanike koondatud maavaldused ja finantsid elektrienergia tootmiseks, mis müüakse kohalikule elektrivõrgule. Ühe osa suuruseks 1000 kWh/aastas.

- energiaühistud, kes müüvad kogu elektrienergia toodangu jaotusvõrguettevõtjale. Energiaühistud - elektrienergia toodang oma liikmetele.

- Energiaühistu eesmärgiga võimalikult odav elekter oma liikmetele.

Rootsi Tuuleenergia Ühistu

- Loodud 1998. aastal
- 1.800 liiget ja liikmeskond kasvab endiselt
- Üleriigiline, likviidne
- Osak: 1000 kWh/aastas (7.500 SEK), seotud tarbimisega
- 9 elektrituulikut, kokku 12,8 MW
- Toodang 31.500 MWh/aa

Kokkuvõte: kohalik kasu vs tulu

- Euroopas mudelid enamjaolt kohaliku kogukonna kesksed
- Samas enamik energiaühistuid moodustatud oma liikmetele finantstulu teenimise eesmärgil

Tänan